

Tudi v mestnih ljudskih šolah je toraj poduk v nemščini prav za prav nepotreben. Ako pa damo vendar to koncesijo, da se sme v zadnjih dveh razredih nekoliko nemščine učiti, storimo to le pod tem pogojem, da je to največ, kar dovoliti zamoremo, in naši nasprotniki toraj naj nikar ne poskušajo razširiti te koncesije na škodo slovenskega jezika.

Pri tej točki izražamo upanje, da se bo počasi, kedar mladi, slovenski izgojeni rod dorase, začelo tudi slovstveno gibanje na obrtniškem polju. Imeli bomo svoje slovenske strokovnjaške knjige in časopise, tako da nam ne bo treba k Nemcem na posodo hoditi.

Klic sv. očeta Leona XIII. za podpiranje katol. misijonskega dela.

Razpis 3. decembra 1880 do vsih patriarhov, nadškofov in škofov katol. sveta.

Navada je, posebno izvrstna ali koristna dela tudi posebno priporočevati. Boljše pa gotovo tega ne moremo storiti, kakor če posnamemo imenitnejše besede in opomina iz razpisa sv. očeta papeža o delu katoliških misijonov. Glasi se razpis, ki je bil izdan na praznik naj gorečnejšega misijonarja, sv. Frančiška Ksav., okrajšan tako-le:

„Sv. mesto Božje, katoliška Cerkev ni omejena. Dobila je od svojega Vatanovitelja moč „prostor svojega šotora čedalje bolj razširjevati.“ Iza. 54. 2. Množenje krščanskega ljudstva prihaja največ od notranje gnade in pomoči sv. Duha, vendar pa tudi od zvestega delovanja človeškega. Stanovi in dolžnosti poklica ljudi, po katerih se pridobivajo udje zemljskemu Sionu (katol. Cerkvi), so razni. V prvi vrsti so pač tisti, ki oznanjujejo Besedo Božjo, kakor je Kristus z lastnim zgledom in naukom učil in sv. Pavl z besedami naznanil: „Kako bodo Njemu verovali, od kterega niso slišali; kako pa bodo slišali brez oznanovalcev? ... Tako tedaj pride vera od poslušanja, poslušanje pa od oznanovanja besede Kristusove.“ Rom. 40, 17. K temu delovanju ne pomagajo malo tisti, ki delijo ali milošajo, ali z molitvijo milosti nebeške zanje prosijo. Zato sv. Evangelij hvali žene, ki so s svojim preročenjem Kristusu služile.“ Luk. 8, 3 in ravno

On je svojim poslušalcem zapovedal: „Prosite Gospoda žetve, da pošlje delavce v svojo žetev“ Mat. 9, 38 in zato vemo, da so bili prvi učenci po zgledu apostolov moliti navajeni „Daj svojim z vso svetostjo govoriti besedo Tvojo.“ Dž. ap. 4, 29.

Ta dvojna dolžnost: milošnje in goreče molitve za razširjanje kraljestva Božjega največ pomaga in ima posebno lastnost, da jo ljudje vsih stanov lahko spločujejo. Kdo neki bi bil tako reven, da bi oznanovalec sv. Evangelija malega darilca ne mogel dati, ali kdo toliko z delom preobležen, da bi zanje ne mogel saj nekoliko k Bogu moliti? Teh pomočkov so apostolski možje vselej posluževali, zlasti pa rimski papeži, kterim je naj večja skrb za razširjanje keršanske vere, dasiravno ne po enakem načinu, ampak po okolj-šinah časa in kraja.

O našem času je navada se lotiti težavnega podvzetja le z zedinjenimi močmi mnogih. Zato smo videli nove razne družbe tudi za razširjanje sv. vere. Naj bolj sloveča je gotovo pred kakimi 60 leti začeta „družba za razširjanje vere v Lionu na Francozskem, ki je imela poseben namen podpirati misijonarje v Ameriki. Kmalopaj je zrastle ženofovo zrno v drevo, ktero razprostira dalje svoje mogočne veje, ter zdajno podpira sv. misijone po celem svetu. (Potem sv. oče papež govori o mnogih dejanjih te družbe in mnogo odpustkov, s kterimi so jo papeži Pij VI. in VII., Leon XII Gregor XVI in Pij IX obdarovali ter jo vedno priporočevali in pospeševali.)

„V tem času je rodila gorečnost, dve drugi družbi: „Družbo Dedinstva Jezusovega“ in družbo za šolo v izhodnih deželah.“

„Namen družbe Dedinstva Jezusovega je vboge otroke v Kini sprejemati, kerševati in jih keršansko izgojevati, ktere po divji navadi nečloveški starši proč mečejo. Šolska družba pa si prizadeva dečke in deklice po izhodnih deželah podučevati v zdravem nauku Jezusovem ter jih obvarovati pred nevarnostjo goljufivih věd in zmot. Obe posebni družbi pomagata prvi ter jo podperate z milošnjo in molitvijo. Zato so tudi papež Pij IX, naš

sprednik, obe družbi po pravici hvalili in z mnogimi odpustki obdarovali.“

„Tako po papežih podperane družbe so lepo cvetele in sad rodile ter mnogo pripomogle k razširjanju sv. vere, še mnogo več pa za prihodnost obetale. — Ali hudi viharji, ki so razsajali in še razsajajo od zdavnje katoliških deželah so število udov in njih radodarnost močno zmanjšali; zakaj če človek le časnega išče in le na-to vse svoje zaupanje stavi, kako neki bo tak milošnjo dajal ali za razširjanje sv. vere molil ter tako podperal oznanovalce sv. resnic? In tako se zaradi sovražnih postav in drugih neugodnih vzrokov število misijonarjev čedalje bolj zmanjšuje, še delajočim pa podpora odteguje. (Potem sv. oče papež naštevajo nekaj takih sovražnih postav in drugih zvijač sovražnikov, ki ovirajo delo razširjanja sv. vere.) Potem nadaljujejo:

V takih okoljih nah, častitljivi bratje, imamo za svojo dolžnost, srca kristijanov vnemati k pobožni gorečnosti in ljubezni, da si prizadevajo z molitvijo in milošnjo delo misijonstva podperati. Koliko važno je to, nam je že jasno iz dobrega namena, kterega zraven imamo ter sadu in dobička, kterega žanjemo. Saj s tem družega ne iščemo, kakor češčenja Božjega imena in razširjanje kraljestva Kristusovega na svetu, ter je ob enem neskončna dobrota za tiste, ktere rešimo iz mlakuže hudobije in smrtne sence neverstva. Da, tudi za tiste je to velik dobiček, ki se tega dela udeležujejo, ker si nabirajo duhovne zaklade in zaslužnja, da postane tako rekoč Bog sam njih dolžnik.

„Vas toraj, častitljivi bratje, ki ste deležniki naši skrbi postali, naj pristrčniši prosim, da katoliške misijone z nami goreče in z vso močjo podpirate. Saj gre za izveličanje duš, za ktere je Kristus svoje življenje dal. Podpirajmo torej oznanovalce svetega Evangelija z molitvijo in milošajo. Saj s tem ne le drugim v kraljestvo božje pomagamo, ampak tudi sami sebi.“

„V to Vam, prečastitljivi bratje, vsi duhovščini in vsem vaši skrbi izročenim ljudstvom podelimo z vsega srca Naš apostolski blagoslov v Gospodu.“

Ker je že dandanes navada, da milošnje ne moremo drugače deliti, kakor da tudi mi za to kaj vživamo, priporočamo naročiti se na katoliške misijone. S tem pridobimo za-se zdravo in zanimivo branje; izvemo, kako se naša milošnja obrača in spet vnovič delo katoliških misijonarjev podpiramo. Več stotisočev goldinarjev je založnik že tje v Rim poslal v podporo oznanovalec sv. vere in spet zanaprej obeta ravno tako delati, kolikor bo v njegovi moči. Kolikor bolj toraj mi njegovo podvzetje podpiramo, toliko bolj bo on podpiral katoliške misijonarje in toliko bolj jih bomo podpirali z njim tudi mi.

Politični pregled.

V Ljubljani 25. februarja.

Avstrijske dežele.

Nedavno so nas po listih strašili z neko novo **plemenitaško** stranko, ki se snuje na Českem in Moravskem, ter hoče svoje veje raztegniti čez vse dežele. Zdaj se pa „Pressi“ piše, da je cela stvar omejena na Moravsko deželo. Tisti moravski grajšaki, ki niso ne tič ne miš, ne Slovani ne Nemci, ne liberalci ne konservativci, in na ktere je Taaffe en čas mislil postaviti svojo „osrednjo“ stranko, začeli so se namreč nekoliko gibati in obračati, kakor

da stori nekaj za večjo veljavo krščanstva v državi, ter s tem nekoliko onega peska odstrani, ki ga je liberalizem nasul čez naše krščanske nazore. Zlasti bi bila potrebna postava za posvečevanje praznikov, ki tudi na Slovenskem ni posebno izvrstno. Tako so po Ljubljani ob nedeljah na mnogih krajih štacune, tudi one za obleko, odprte, tako da se je naredil dovtip: „Kje je v Ljubljani največ judov? Odgovor: na starem trgu, ker so ob nedeljah tam vse štacune odprte.“ Ljudje se izgovarjajo, da ne morejo shajati, če bi ob nedeljah nič ne prodali. To je pa prazen izgovor. Če bi bile vse štacune zaprte po postavi, morali bi kmetje in drugi kupci priti v delavnik po blago, in bi se toraj ob tržnih dnevih toliko več prodalo. Kdor si v šestih dneh ne more toliko zaslužiti, da bi se v nedeljo najedel, naj pa še v nedeljo lačen bo. To pa je le lakomnost in prazen izgovor; skušnja kaže, da nedeljsko delo nima blagoslova, včasih so ljudje več imeli, čeravno so v nedeljah in praznikih počivali. Liberalci bi radi vse praznike odpravili, da bi iz delavca še več dobička iztlačili; sami pa, kar jih je bogatih, imajo celo leto praznik. V tem oziru se moramo zopet za delavce pogniti, čeravno ti „Slovenca“ za sovražnika

štejejo, ter moramo povdarjati, da je počitek tudi delavcu potreben, ter da so nedelje in prazniki katoliške cerkve prava dobrota za delavce, ker brez teh bi se telesna moč delavnih stanov še veliko prej obrabila in potrošila, ter bi še prej omagali. Bog je vse prav naredil, in postavil je nedeljo za molitev in za počitek; kdor temu nasproti dela, ne bo imel nobenega dobička, ne na telesu, še manj pa na duši. Omeniti hočemo le še, da je na Angleškem in v Ameriki, čeravno so protestantske države, posvečevanje praznikov postavno zapovedano.

Da pa ne bom preveč „siten“, naj še dodam, da vsakemu svoje veselje privoščim, ako se to veselje giblje v pravih mejah, in želim tudi, čeravno sam ne bom navzoč, vsem mladim in starim Slovencem, ki se bodo udeležili prihodnji torek „Sokolove“ maškerade v čitalnici, naj se prav dobro radujejo ter naj se ogrevajo s pravim, iskrenim rodoljubjem, kajti treba nam je še domoljubnega ognja, da se staja sneg Konradove in Taaffejeve zime, ki nam še vedno zabranjuje narodno ravnopravnost, da se staja ta sneg in da nam poženó kmalo spomladne rožice pomlajenega narodnega življenja.

se človek v postelji na drugo stran obrne. Iz tega komarja so naredili časniki precej konja. „Presse“ pa konstatira, da ta vrsta grajšakov, ki ima sicer na Moravskem precej upliva, nima nikakega upanja, da bi zamogla seči čez moravske meje.

Bojé se, da **državni zbor** s svojim delom še do velike noči ne bo gotov. Veliko časa se bo najbrž potratilo pri budgetni debati, ki se bo pričela sred sušca enkrat. Po budgetni debati pride še le postava davka na hiše in na petrolej v razgovor. Da državni zbor v svojem delu ne more tako hitro napredovati, kakor bi želel, krivi so največ liberalci, ki o vsaki stvari na dolgo in široko govoré. Vsaka postava se tako na drobno prešeta v njej odmenjenem odseku; v različne odseke pa se volijo navadno izvedenci o dotični stvari. Kedar je tedaj odsek svoje delo dovršil, sme se navadno že misliti, da se je stvar od vseh strani ogledala in prevdarila; čemu je potem treba še toliko govorjenja pred celo zbornico? Na tak način državni zbor ne pride do tega, da bi vzel v pretres še marsiktero važno zadevo, ki že težko rešitve pričakuje.

Rusini v Galiciji so bili pri sv. očetu toženi, da k pravoslavni veri nagibajo. Rusini so namreč večidel po veroizpoznanji zedinjeni Grki, da imajo namreč sicer slovansko liturgijo, pa vendar priznavajo sv. očeta v Rimu za svojega glavarja, in so sploh pravi katoliki, ter se ločijo od nas le v formalnih stvareh. Da bi sumničenje tako, češ da Rusini nagibajo k pravoslavju, ovrgel in na laž dejal, podal se je sam rusinski nadškof Sembratovič v Rim. Rusini so pa zelo razkačeni nad tem sumničenjem, ter ga pripisujejo Poljakom. Vendar rusinski listi svojo nedolžnost tako čudno zagovarjajo, da jih mora človek iz njih zagovora za krive spoznati, če bi bil prav prej mislil, da sumničenje ni opravičeno. Tako piše list „Slovo“: „Rim se za naše duše preveč boji. Če nam bo ta stvar presitna, znali si bomo pomagati, ter se skušali po rusinski veri izveličati.“ „Dilo“ pa piše: „Po sili hočejo narediti prepir med katolicizmom in med rusinskim domoljubjem, pa naj se pomišli na posledice. Rusinska potrpežljivost ima svoje meje.“ — Kdor tako piše, kdor zavolj malostnih intrig ali sumničenj precej grozi z odpadom od katoliške cerkve, ta nema pravega katoliškega mišljenja v sebi. Ako bi bili Rusini res nedolžni, pisali bi na primer tako: „Bog vé, da smo katoliški veri zvesto vdani; če nas prav po krivem sumničijo, prišla bo resnica vendar enkrat na dan itd.“ Pisarija rusinskih listov pa se nam nikakor ne dopade; zvestoba, ljubezen in pokorščina nima takih besedi.

Vnanje države.

Komaj se je slišalo, da Čehi agitirajo zoper ministra Haymerleta, brž so se že oglasili **nemški** listi na Pruskem ter branijo tega našega ministra. Videti je, da Haymerle dobro dela za — Nemčijo, ker je Nemcem tako priljubljen. Nam bi bilo pa ljubši, ko bi se Haymerle bolj potegaval za veljavo in samostojnost Avstrije in za stalno pridobitev Bosne, pa nekoliko manj za nemško-avstrijsko zvezo in še manj za podložnost Avstrije pod prusko Nemčijo.

Angleži so v velikih skrbih, ker jim **Rusi** v Aziji preveč srečno naprej prodirajo. Bil je o tem že razgovor v zbornici, pa angleška vlada ne vidi v tem posebne nevarnosti. Gladstone ni toliko sovražen Rusom; ko bi bil

Disraeli minister, letale bi zdaj že ognjene note med Londonom in Peterburgom.

Veliko se piše o tem, kar je nedavno Gambeta v **francoski** zbornici povedal, ko so mu očitali, da sili na vojsko. Če se izlušči zrno iz njegovih obširnih besedi, razumeti ga je tako, da bi on že vojsko z Nemci začel, ko bi kakega zaveznika dobil, da pa zdaj ne misli na vojsko, ravno ker zaveznika nema. — Mle še dostavljamo, da bi Francija že dobila kakega zaveznika, ko bi bila omožena s kakim poštenim kraljem; ker se pa vlačí s tem judom, (Gambetto) zato ni nič posebno prijubljena v poštenih hišah, kakoršne so Avstrija in Rusija. D x mus.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 24. februarja. Državni zbor je danes železniškemu odseku izročil postavo, da naj se zahodnja železnica cesarice Elizabete prevzame v državno oskrbníštvo. Edini poslanec Friedmann, ki hoče biti zlasti gledé železniških zadev prvi strokovnjak, je bil že pri prvem branji poprijel besedo. Potem se je nadaljevala šolska obravnava. Govoril je danes prvi o tem predmetu liberalec Hofer Karl, pa ni povedal nič novega, kar bi ne bili pred njim že omenjali drugi govorniki. Za njim se je oglasil naučni minister baron Konrad, ki je postavlo precej dobro zagovarjal in jo opravičeval, da ne nasprotuje nasvetu večine. Vsled predloga poslanca Hevere bila je potem splošna obravnava sklenjena in vpisani govorniki so volili glavne govornike. Za postavlo je bil izvoljen Mladočeh Čelakovsky, ki je pa dolgo in dolgočasno govoril, ne da bi bil mogel navesti novih zanimivih dokazov. Zoper postavlo pa je kot glavni govornik govoril profesor Eduard Suess. Prav hudo je zlasti udrihal po ministru Konradu, ter se o njem izrazil skoraj prav enako, kakor lansko leto v šolskem odseku, češ, da je pritrdil postavnemu načrtu, ki bode zaviral omiko in izobraženost, dasi je ravno on poklican omiko in oliko vsestransko pospeševati. Za njim bode najbrže današnja seja sklenjena, in jutri bosta govorila še poročevalca Beer in Lienbacher, potem pa bode glasovanje o tem, kateri nasvet naj se sprejme za podlago posebne obravnave. Da bode zmagała desnica, ni dvoma, dasi je levica skupaj zbobnala vse svoje prvržence.

Z Dunaja, 24. februarja. (Blamaža vstavovercev. — Haymerle in Beust. — Liberalci in Lienbacherjev predlog.) Vstavoverna stranka že skoraj več ne vé, kje ji glava tiči. Te dni je doživela toliko blamaž, da jih bode težko tako hitro otrsela. Najprej so liberalci na vsa usta upili, da se ne bodo več vdeleževali jezikovnega odseka, ker jim je bil dr. Rieger povedal resnico in razkril njihove najskrivnejše misli. Pa k zadnji seji se bili vsi zopet prišli in baron Scharschmidt je nasvetoval nezaupnico do vlade, češ, da je z jezikovnim ukazom za Česko ravnala nepostavno. Temu nasproti pa je nasvetoval Hohenwart resolucijo, da je vlada z omenjenim ukazom ravnala pravilno. Ta nasvet je bil tudi s 14 glasovi proti 9 sprejet, prvi pa zavržen. Današnji listi, med njimi tudi „Fremdenblatt“ se hudujejo zaradi tega sklepa, in se zlasti jezé, da dr. Rieger svojih besed ni preklical. Pa dogodki pri zadnji „Lessingfeier“ in govori dijakov in nemčurskih državnih poslancev prav jasno pričajo, da je imel Rieger prav, ko je liberalcem očital, da hočejo s svojim javkanjem in upitjem doseči, naj bi se sli-

šalo tudi ukraj meje. To protiaustrijsko početje zdelo se je še liberalnemu poslancu Dumbi prehudo in naravnost je grajal svoje nemško-liberalne tovariše. Ali ne bi bilo toraj zares jako čudno, ako bi bil Rieger prekliceval svoje skozi in skozi resnične besede?

Drugo blamaža so si napravili liberalci v legitimacijskem odseku. Volitev poljskega poslanca Puzyna-kujaza namreč še ni potrjena, ker je bilo treba pri gosposkah še marsikaj pozvedovati o volilnih dogodkih. Poročilo o tej volitvi ima liberalec Weber, ki je bil svoje poročilo te dni objavil po časniki, še preden je odsek volitev pretresal. Nasvetoval je, naj se volitev zavrne. Vtemeljeval je ta nasvet s tem, da se je godilo mnogo nepostavnih reči, zlasti pa je povdarjal, da volilni protokoli niso pravilni, ampak da so jih podpisali vse drugi ljudje, kakor pa udje volilne komisije. In že zavoljo samega tega formalnega pogréska, rekel je Weber, bi se morala volitev zavreči. Konservativni udje omenjenega odseka so se z liberalnimi vred čudili, da bi bilo to mogoče, in Rusin Kovalski popraša Weberja, more li to dokazati, kar trdi. „Se ve da, pravi Weber, tukaj so vsa pisma in tu imate protokoli.“ Ko pa Kovalski protokol pogleda, vidi, da je pravilno sestavljen in podpisan. Trije Rusini so namreč svoja imena podpisali s cirilskimi črkami, katerih pa gospod Weber ni znal brati, ter je mislil, da so to vse druga imena, kakor pa so stala na čelu. Ponosni nemški liberalci je moral toraj prositi, naj mu odsek pridruži še enega poročevalca, ki bode znal poljska in rusinska pisma brati. In izvoljen je bil Poljak Čerkavski. Weber pa iz tega dogodka lahko posname nauk, da bi se ne bil tolikanj blamiral, ako bi ne bil sam dosedanji navadi nasproti svojega poročila prehitro objavil po časniki.

Te dni je bilo tudi veliko govorjenja o vnanjem ministru, baronu Haymerlu, ki se vtika v notranjo politiko, kakor je delal svoje dni Beust. „Wiener Tagblatt“ ima celo članek o njem pod naslovom „Beust II.“ ter ga skuša opravičiti, češ, da on le izpolnjuje svojo dolžnost ko rodoljub, ako po zgledu Beustovem zavira po svoji moči politiko, ki bi imela za državo silno hude in žalostne posledice. Res je istina, da je Bil Beust vrgel Hohenwartovo ministerstvo. Ali ob enem je bil vrgel Beust samega sebe. In ko je bilo odločeno, da mora Hohenwart iti, bilo je ob enem sklenjeno, da bo moral tudi Beust sam pobrati kopita. To je Beust sam spoznal, pa prepozno! Ko je namreč grof Hohenwart dobil svojo odstavko, odpeljal se je nemudoma v Linc. Beust je poslal brž za njim enega svojih ljudi, ter mu prigovarjal, naj se vrne nazaj na Dunaj, ker se bo reč še poravnala, pa Hohenwart je ostal mož beseda in se ni vrnil, pa kmalo potem moral se je tudi Beust sam umakniti Madjaru Andrassyju. To naj si minister vnanjih zadev zapomni, potem se gotovo ne bode vtikal v notranje zadeve, ktere njemu nič mar niso.

Liberalni listi so včeraj poročali, da bodo vstavoverni poslanci za šolski predlogi zahtevali večino dveh tretjin. Ako bi se jim pa v tem ne pritrdilo, se posebne obravnave ne bodo več vdeležili. S tem bodo pač raka v vodo vrgli. Desnica bode vesela, ako ji ne bode treba več poslušati dolgočasnih govorov, v katerih se vedno ponavljajo ene in iste reči. Tudi bode potem obravnava hitreje, morda še danes sklenjena, in jutranje seje bi ne bilo treba. Bomo videli!

Telegram „Slovenca.“

Z Dunaja, 25. februarja. O šolski postavi sta danes govorila poročevalca Beer in Lienbacher. Prvi je v imenu svojih tovaršev levičarjev izrekel, da bi bila prememba šolske postave prememba vstanovne državne postave, za katero je treba dveh tretjin glasov, in da se levica ne bode vdeležila posebne obravnave, ako se sprejme nasvet večine. Lienbacher je izvrstno zavračal liberalne govornike zlasti uničil Suessa, rekši, da ga spoštuje kot učenjaka, da ga pa odslej ne more več imeti za politikarja. Desnica mu je burno hvalo ploskala, galerije so bile nemirne in predsednik je sejo moral pretrgati. Pri ustmenem glasovanju obveljal je predlog večine odsekov s 165 glasovi proti 152.

Pri posebni obravnavi vprašal je Sturm predsednika, misli li, da se zamore 1. paragraf sprejeti z navadno večino glasov. Predsednik je rekel, da po njegovem mnenju zadostuje navadna večina. Sturm je odgovoril, da bi bilo to prelom vstave, in da bi njegova stranka tak sklep nikdar ne spoznala za veljavnega. Pri ustmenem glasovanju je bil 1. paragraf sprejet s 160 proti 148 glasovom. Konec seje ob 4. uri popoldne.

Domače novice.

V Ljubljani, 26. februarja.

(„Brencelj“) št. 2. t. l. je prišel ravno na svitlo in bil razposlan naročnikom. Med drugim zbadljivim, kratkočasnim raznovrstnim blagom ima na zadnji strani v veliki podobi narisano znano ponočno dogodbo pobijanja oken po Vesteneckovi veseli družbi v Litiji.

(„Liedertafel“) tisto nemčurško pevsko društvo, ki je po svetu zaslovelo zavoljo dogodjaja na Šmarni gori in v Medvodah in zavoljo kterega so bili skoro vsi ljubljanski slovenski časniki vdarjeni po sodnji, je zdaj žalostno poginilo za jetiko. No, žaloval po njem ne bo nihče.

(Predpustno maškarado) napravi, kakor vsako leto, pustni torek v čitalnici „Sokol“. Vstopnice se dobivajo zadnja dva dni v čitalnici. Nadrobneje določbe so razvidne iz razposlanih povabil.

Razne reči.

— Veliko besedo s plesom napravi podpisano društvo dne 26. februarja t. l. v dobrodelen namen v gledišču „Politeamo Rosseti“. Najvljudneje vabi k tej veselici, pri kateri se bode vršil sledeči spored: 1. A. Hajdrih: „Slava slovencem“, poje zbor. 2. Josip Ogrič: „V Ljubljano jo dajmo“, — vesela igra v treh dejanjih, — igrajo domači zbrani diletantje. 3. A. Hajdrih: „Mornarjeva tožba“, — poje zbor in bariton solo. 4. A. Vogel: „Cigani“, — poje zbor in tenor solo. — Po besedi začne ples pri katerem svira domača okoličanska godba. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

„Društvo Edinost.“ — Dragocen dar. Romarji iz Lombardije so prinesli sv. očetu eno srebrno hruško. Sreberna pa je le skorja, v votlini ima hruška za dvanaest tisoč lir zlata (okoli 5000 gl. vrednosti).

— Papež Leon XIII. biskupom dalmatinskim. Priobčujemo iz „kat. Dalm.“ odgovor, kterega so sprejeli biskupi dalmatinski od papeža Leona XIII. na zahvalno pismo svoje za okrožnico papežovo, vsled ktere se je praznik sv. Cirila in Metoda vpeljal po ve-

soljnem svetu. Povedati moremo, da se nismo nadejali tako složnega postopanja od strani biskupov dalmatinskih, ker so nekteri razupiti kot hudi Italijani, ne moremo se pa tudi manj čuditi molku biskupov hrvatskih (izvzemši prevz. Strossmayera) v takem za Slovane prevažnem poslu. Druga premišljevanja prepuščamo čitateljem, ter podamo odgovor papeža, Slovanom prijatelja, piše za vpeljavo, „Obzor“.

Leon PP. XIII.

Častiti bratje, pozdrav Vam in blagoslov apostolski. Znana nam Vaša bogoljubnost bila nam je porok, da vam bode naredba na razširjanje praznik sv. Cirila in Metoda povoljna. List pa, kterega ste nam poslali, nas je silno obradoval. Iz njega posnamemo, da niste sprejeli z velikim zadovoljstvom samo dokaza naklonjenosti naše proti Slovanstvu, marveč da je tudi v vas globoko vsajen spomin vsega onega, kar je od davnih časov do današnjega dne storila v prosep istega vašega naroda stolica rimska. Videč, da ste sprejeli okrožnico z veseljem, ter da ste voljni podpirati naše napore, upamo, da ne ostane skrb našu brez sadu, da se bolj utrdijo vezi vere in poslušnosti, ki družijo Slovane katolike k stolici resnice. Ostaja še, da oni, ki ne uživajo jedinstva katoliškega, a vendar časte sv. Cirila in Metoda, združijo se s stolicjo apostolsko, razmišljajoč, kako nedosledno biti je ločenemu od one cerkve, katero njih učitelji smatrajo učiteljico in mater.

Ker prosimo z vročimi željami ta srečen dogodek od kreposti sv. Duha, ki mir in jedinstvo podeljuje in čuva, radujemo se, častiti bratje, da tudi vi združujete molitve svoje z našimi „da bi vsi z vami istega plemena se tudi združili v polni ljubezni pod istim poglavarjem, postavljenim od Boga“.

Podelimo blagoslov apostolski, Vam, častiti bratje, duhovščini in ljudstvu skerbi vaši izročnemu.

Dano v Rimu pri sv. Petru 8. januarja 1881; v tretjem letu našega pontifikata. Leo PP. XIII.

— Rumunci na Dunaji. Človek bi mislil, da so Rumunci (Vlahi) v Avstriji reven in zapuščen narod. Vendar ni tako, tudi oni imajo svoje bogataše, svojo inteligenco. Na Dunaji so naredili te dni velik, sijajen ples; navzoči so bili med drugimi baronica Glunek-Felisano, rumunski nadškof Morariu-Andrievič, kterega so se ve da le s težko mujo pripra-

vili, da se je iz rodoljubja vdeležil tako posvetne veselice; potem so prišli rumunski posanci profesor Matrofanovič, baron Vasilko, Kosovič, Pitey, Zetta in Stirza; razun teh dr. Curcu, perziški diplomat Artaky Bey, baron Hofman itd.

— Ruski jezik podučuje se na akademijah vojaških na Dunaji in v Berlinu. Sedaj je razglasil tudi francoski vojaški minister, da naj uči se ruščina v vseh višjih vstavih vojaških. —

Prežalostnega srca naznanjam podpisani v svojem in v imenu sorodnikov, da se je Bogu Vsegamogočnemu zazdelo, priljubljenega mi sina, oziroma brata, svaka in sestriča

Karol-a Maršaleka,

osmošolca,

po kratki a hudi bolezni, previdenega sè sv. zakramenti za umirajoče, v 20. letu starosti, danes ob 3³/₄ uri zjutraj k sebi v boljše življenje poklicati.

Pogreb bode v nedeljo 27. svečana ob 4³/₄ uri popoldne iz hiše šte. 8. v židovskih ulicah.

Svete maše se bodo brale v mnogih cerkvah.

Nepozabljivi pokojni priporoča se vsem sorodnikom in znancem v molitev in blag spomin.

V Ljubljani 25. svečana 1881.

Av gust Maršalek,
oče.

Im Verlag von Fel. Rauch in Innsbruck sind soeben erschienen und vorrätbig in der kathol. Buchhandlung

Fastenpredigten in fünf Cyclen

von P. Georg Patis, S. J.

Zweite vom Verfasser verbesserte Auflage. 388 Seiten in gros 8°. Preis 1 gl. 50 kr.

Die fünf Cyklen handeln in je 7 Predigten über: Buße Hindernisse, Aufschub, Neues Leben, Gnadenleben. Die Durchführung ist eine streng logische, klare und allgemein verständliche, ebenso an den Verstand wie an das Herz appellirend. Wir sind gewiss, dass diese vortreffliche Sammlung des gefeierten Jesuiten mit grossem Nutzen verwendet werden wird.

(Schles. Pastoralblatt 1881, Nr. 2.)

Vabilo na naročbo.

„Resnično apostolsko delo, pravi neko škofsko priporočilo, kterega vsem, ki se veselijo razširjenja kraljestva božjega na zemlji, pravtoplo priporočamo!“

Pač pobožnega kristijana ne more nič bolj razveseliti, kakor če na koncu leta še enkrat pregleda obseg „katoliških misijonov“ ter vidi trud in delovanje gorečih misijonarjev od enega kraja svetá do drugega!

„Se enkrat smo bolj veseli ter Bogu bolj hvaležni, da smo katoliški kristjani; mnogo priručniše bomo tudi molili: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo.“

Tega apostolskega dela se vdeležuje vsak, kdor je na „katoliške misijone“ naročen, ker čisti dobiček se obrača ravno v podporo in zdatniše delovanje misijonov.“

„Zato naj bi se „katoliški misijoni“ ne pogrešali v nobeni domači posebno ne v nobeni družbeni knjižnici.“

Na leto izhaja po 12 snopičev ter veljajo v bukvarni prejemanj 2 gl. 40 kr. po pošti pa 3 gl. 10 kr.

Do zdaj sta izšla dva snopiča ter se še oba lahko dobita

v katoliški bukvarni.

